

Розділ 1

На південному схилі Лисої гори у великому гнізді жила собі ворона Васса.

Щоранку вона прокидалася пізно й снідала сиром із булкою.

У гнізді Васси, як це часто буває у гніздах, геть усі речі були розкидані, тож панував Безлад.

Васса страшенно любила Безлад і була дуже щаслива в ньому.

Тож серед любого її серцю Безладу ворона постійно знаходила що-небудь, що займало її увагу аж до обіду.

Коли ж наставав післяобідній час, ворона вилітала з гнізда і летіла низько над київськими дахами на вулицю Боричів тік.

Багато хто знає ті місця!

Далі Васса задумливо йшла вздовж Дніпра, аж поки не потрапляла на вулицю Волоську, де вже потроху відчинялися вечірні крамниці, про які в нас буде мова.

Хто ж не чув про знамениті крамниці на Волоській, які відчиняються після обіду!

Деякі з них починають працювати тільки після заходу сонця, а інші — після опівночі.

Ворона Васса працювала в крамниці «Каппадокія», яка відчинялася щодня рівно о шістнадцятій годині.

Власне, сама Васса і відчиняла важкі дубові двері крамниці й голосно гукала: «Заходьте!».

Навіть якщо на вулиці не було нікого або майже нікого, Васса все одно вигукувала ці слова. Бо так було треба.

У «Каппадокії» продавалися різні товари. Усі — такі, що їх найкраще продавати ввечері. Тут були чорні оливки в зелених банках, зелені оливки в банках білих, а ще — дерев'яні гудзики усіх можливих форм та розмірів. Були також дуже дивні речі, як-от: таблиця Піфагора, казки Езопа, теорема Фалеса та діалоги Платона. А ще, звісно, загадковий апейрон вищого ґатунку в прозорих скляних слоїках.

Але, якщо чесно, вечірні крамниці вулиці Волоської існували зовсім не для продажу товарів. Це були місця таємних вечірніх зустрічей.

Зазвичай перші кілька хвилин ніхто не заходив до крамниці «Каппадокія». Але щойно ці перші кілька хвилин минали — на порозі з'являвся кіт Роман, чорно-сірий, смугастий.

Розділ 2

На порозі вечірньої крамниці «Каппадокія» смугастий кіт Роман завжди мав розгублений вигляд.

Шерсть на його голові зазвичай бувала скуйовджена, погляд — стривожений, а під пахвою кіт Роман завжди тримав рудий шкіряний портфель із відірваною ручкою.

Тобто взагалі без ручки.
Роман ніколи нічого не купував у крамниці «Каппадокія», окрім маленького горнятка кави. Щодня. А точніше — щовечора. За горнятко кави, яке він пив рівно годину, Роман платив малу срібну монету.

Це була нерозмінна монета.

Що б Роман не купив за неї: каву, персик чи пиріжок — монета все одно незбагненним чином поверталася в кишеню його заношених зелених штанів.

Про нерозмінну монету кота Романа знав майже увесь Київ. А точніше — та частина Києва, яка цікавилася таємницями. Тобто ті, хто блукав увечері Подолом і заходив у вечірні крамниці, ті, хто жив на межі зі світом чарів.

Ворона Васса, звісно ж, чи не найпершою зрозуміла чудову властивість Романової монети. Але дивувало ворону зовсім не це.

А те, що, продаючи щодня Романові каву за нерозмінну монету, Васса ніколи не виявляла недостачі, коли перераховувала гроші в касі своєї крамниці. Хоч і знала напевне, що котова монета зараз точно в кишені його штанів.

Мабуть, нерозмінна монета мала дивовижну здатність примножувати кількість звичайних монет.

Розділ 3

Свою першу годину в крамниці «Каппадокія» кіт Роман здебільшого мовчав, бо знав, що й ворона Васса хотіла би помовчати. Втім, часом кіт кидав окремі фрази, наприклад:

— Я оце зранку сидів на березі Дніпра недалеко від Поштової площі, а там проплив корабель без назви. Уявляєш, Вассо: корабель без назви?

Ворона багатозначно гмикала й замислювалася над тим, що сказав кіт.

Роман тоді голосно сьорбав гарячого напою, мовчав хвилини дві-три, а потім казав наступну думку. Наприклад, таку:

— Сьогодні тут точно будуть крук і чорний півень, але недовго. Бо потім вони підуть до білки Рататоск.

Розділ 4

Ближче до восьмої вечора крамниця «Каппадокія» зазвичай повністю залюднювалася. Тобто затваринювалася.

Окрім названих раніше крука та чорного півня, сюди любили ходити червоний півень Пантелеймон, дворовий пес Бровослав, кілька граків, шпаків та круків, а також крокодил Валерій. Бували тут і різні ворони, галки та сірі голуби. Іноді зазирали коні.

Під великим вікном у крамниці стояв довгий дубовий стіл. Саме за нього сідали ті, хто купував каву в горнятках, щоб пити її тут і балакати між собою.

Розмови в «Каппадокії» зазвичай точилися довкола багатьох речей. Наприклад, тут говорили про мудреця Геракліта, який вважав, ніби весь світ створився з вогню. І про іншого мудреця, Піфагора, який шукав Найважливішу Таємницю в числах та геометричних фігурах.

Деякі птахи, що сиділи вечорами в крамниці, мали ліри і грали на них. І тоді всі, хто знав пісню, підспівували.

Найдужче Вассі подобалося, коли пісня була на два, три, а то й чотири голоси. Тоді ворона мружилася від задоволення й підспівувала. Але ніхто не чув її співу, бо ворона підспівувала внутрішньо, тобто глибоко всередині себе.

Але все це було не головне. Справжня причина нічних зустрічей була геть інша. Про неї згадували ближче до опівночі, коли весь Поділ засинав, вулиці порожніли, великий білий місяць світив ясно-ясно, а повітря наповнювалося свіжим вітром із Дніпра й запахом столітніх дерев із річкових островів.

Саме в цей час компанія раптово затихала, і кожен звір чи птах переводив задумливий погляд за вікно. Або раптом починав дивитися ніби крізь друзів та крізь предмети.

